

Aan staatssecretaris mevr. S. Dijkma.

Tiel, 14 april 2014.

Geachte mevr. Dijkma,

Hartelijk dank voor uw brief van 4 april j.l., waarin u waardering uitspreekt voor mijn betrokkenheid.

Staat u mij toe, met alle respect, om nog één keer vasthoudend te zijn. Het gaat immers om een groter belang dan het voorzien van groene projectontwikkeling in polders langs de Westerschelde van het etiket "natuurherstel Westerschelde". De gedachte, dat door deze ingrepen de Westerschelde daarna nog lang en gelukkig leeft, is helaas niet zo. Het leidt de aandacht af van de werkelijke problematiek om de Westerschelde weer in een natuurlijker staat van ontwikkeling te brengen. Het is spijtig te constateren dat tot op heden de waterloopkundige kennis, die een heel andere kijk op de ontwikkeling van de Westerschelde geeft, niet in het natuurbeleid is gebruikt, terwijl de effecten van menselijk ingrijpen gewoon doorgaan. Grote mogelijkheden om daar wat aan te doen, worden zo ongebruikt gelaten. Ik mag naar mijn eerder aan u toegezonden artikel in Cobouw verwijzen. Ondanks die groene projectontwikkeling blijft de Westerschelde verder achteruit gaan en wordt eerder een beetje gestimuleerd.

De Westerschelde blijft achteruitgaan doordat het jaarlijks door menselijk ingrijpen slib en zand blijft verliezen. Het gaat hier om zandwinning zowel op de Westerschelde als op de Vlaamse Zeeschelde. Daarnaast verliest de Westerschelde veel slib en zand aan de door de Vlamingen te ruim gemaakte Zeeschelde. Daar zijn oplossingen voor. Zo kan allereerst de grondbalans in de Westerschelde weer in evenwicht worden gebracht. Voor de zand en slibbewegingen in de Westerschelde mag ik u verwijzen naar het rapport G-02 van de projectgroep Veiligheid en Toegankelijkheid van de Vlaams Nederlandse Schelde Commissie. Uit onderzoek van dezelfde projectgroep is gebleken dat het meergeulen stelsel niet in het geding is. De verwording tot een kanaal met steile wanden treedt niet op bij de huidige dijken configuratie. Het handhaven van zo'n uitgangspunt is niet zinnig. Een en ander is in mijn zienswijze verwoord en is niet in de nota van beantwoording weerlegd.

Ergo, onjuiste etikettering leidt tot het blokkeren van werkelijke oplossingen. Het is zoals bij de zorg voor de voedselkwaliteit om etikettering, die de lading dekt. Dat is hier niet het geval.

Inderdaad hebben de verdiepingsronden belangrijke veranderingen te weeg gebracht in negatieve zin. Het argument van inpoldering is geen issue. Er is veel meer land in de Westerschelde aan de zee verspeeld dan is teruggewonnen. Het uitvoeren van bedijkingen op zich is geen tegennatuurlijk element. Het behoort immers tot de natuur van de mens. Het land van de Hedwigepolder is een eeuw geleden weer bedijkt, nadat het, met land van andere relatief jonge polders, net als het Land van Saaftinghe, om militaire redenen onder water was gezet, zonder dat de gevolgen er van gerealiseerd werden. Het was een tijd, dat 75% van

Zeeuws-Vlaanderen onder water was gezet. Het bracht schade aan het land toe en de Westerschelde erodeerde op een enorme manier. Het terugwinnen van dit land door bedijkingen was een vorm van natuurherstel en duurde door de opgetreden schade zeer lang. We verkeren nu wederom in eenzelfde soort fase met verdieping rond en groene projectontwikkeling in de polders, die tot extra ruimte voor de zee leiden.

De gemiddelde afvoer van de Schelde maakt bij de Hedwigepolder slechts 1 à 2% uit van het getij uit en bij Vlissingen slechts 2 ‰. Het gaat echt om een zee-arm. De polderprojecten bieden dus extra ruimte aan de zee. Het werkelijke estuariumgedeelte bevindt zich op Vlaams grondgebied en is niet onder Natura-2000 gebracht. De Vlamingen besteden het toezicht op het eigen beleid niet uit.

In de M.E.R. van het r.i.p. Hedwigepolder wordt met geen woord gerept over het effect van dit plan op het meergeulen stelsel, terwijl het volgens de inleiding op het plan juist daar om ging en wat door u bevestigd wordt. Het voorliggende plan is onomkeerbaar. De M.E.R.-commissie geeft weliswaar aan dat elk stadium van opslibbing de "gewenste" natuur levert. De snelle vergankelijkheid echter van die stadia, maakt een afgraving met meer dan vier meter voor het aanleggen van een slufcomplex niet zinvol. Het juist in stand houden van de kleidekking geeft een maximale weerstand tegen verzilting van het land. Er zijn echter goede alternatieven, zoals een G.G.G. (gecontroleerd gereduceerd getijgebied), dat met intact laten van de grond zorgt voor estuariene natuur conform de afspraken, maar wel omkeerbaar is en conform de F.A.O.-afpraak. Het algemeen belang is er mee gediend om voor een dergelijke uitvoering te kiezen.

Het is geen gemakkelijke boodschap, maar iemand moet dat toch aankarten.

Ik mag bij u ten eerste pleiten om aandacht voor de toekomst van de Westerschelde zelf.

Hoogachtend,

Ir W.B.P.M. Lases

Hanzehof 19

4002 HC Tiel

cc.: de Tweede Kamercommissie voor Economische Zaken.